

Standaard vir *Bulboek*

■ DR PAUL REYNOLDS - RuVASA Voorsitter 2024/2025, beeste.paul@gmail.com

In Suid-Afrika is die **veiligstandaard** vir bulle en ander beeste wat vir teeldoeleindes verkoop of gebruik word, reguleer deur 'n kombinasie van **wetlike vereistes** en **bestuurspraktyke** wat bedoel is om die gesondheid van diere te verseker en die verspreiding van siektes in die land te voorkom. Hierdie standarde is belangrik om nie net die gesondheid van die kudde te beskerm nie, maar ook om ekonomiese verliese in die landboubedryf te voorkom.

Hier is die **hooffokus** en **veiligstandarde** vir bulle in Suid-Afrika:

1. Gesondheidstoetse

Bulle wat vir teeldoeleindes gebruik gaan word, moet gereeld gesondheids- en siektetoetse ondergaan om te verseker dat hulle vry is van besmetlike siektes wat die kudde of die landboubedryf kan benadeel. Dit sluit die volgende in:

- **Vibriose:** Bulle moet getoets word vir die bakterie wat vibriose veroorsaak. Dit is veral belangrik vir bulle wat vir teeldoeleindes verkoop word.
- **Trichomonas:** 'n Monster moet geneem word en getoets word vir die *Trichomonas fetus* deur middel van 'n skede skraap.
- **Brucellose (*Brucella abortus*):** Bulle moet vir brucellose getoets word, aangesien dit 'n siekte is wat na mense oorgedra kan word en 'n groot impak op die landboubedryf en mense se gesondheid het.
- **Tuberkulose (TB):** Tuberkulose moet ook deur 'n veltoets getoets word om seker te maak die bul is vry van die siekte.
- **Gesondheidssertifikate:** 'n Gesondheidssertifikaat is dikwels nodig om te bewys dat die bul vry is van siektes soos Vibriose, Trichomonas, Brucellose, en TB.
- **Entingsstatus:** Dit moet aangetoon word dat die bul ingeënt is vir siektes wat algemeen in Suid-Afrika voorkom.
- **Identifikasie en dokumentasie:** Bulle moet duidelik gemerk wees (byvoorbeeld, met 'n tatoeëermerk of brandmerk) en daar moet volledige dokumentasie wees oor hul gesondheidstoetsings en entingsgeskiedenis.

2. Vrugbaarheidstoetsing

Bulle wat vir teeldoeleindes gebruik gaan word, moet ook gesertifiseer wees as **vrugbaar**. Dit sluit die toets van **sperma** in om te bepaal of die bul gesonde, lewensvatbare sperma het wat 'n hoë bevrugtingsyfer kan verseker.

- **Spermkwaliteit:** Dit sluit die toetsing van motiliteit (hoe goed die sperma beweeg), morfologie (die vorm van die sperma), en die konsentrasie van sperma in. **Spermkwaliteit** moet ten minste 2 uit 5 toets vir massa motiliteit en 75% morfologie behaal om deur te wees vir verkoop bulle in Suid-Afrika. Dit is as minimum standaard gestel om te verseker dat een bul rondom 25-30 koeie kan dragtig kry mits die libido reg is.
- **Bogenoemde is minimum standaard aanvaar in SA**

4. RuVASA (Herkouer vereniging van Suid-Afrika) se hoofdoel is in 2025 om 'n elektroniese formaat op te stel wat landswyd bekom kan word deur die koper van diere, maar veral nou te fokus op een standaard sertifikaat vir bulle op veilings. Die variasie tussen toetse en sertifikate verskil te veel tussen veeartse. Die interpretasie word dikwels oorgelaat aan elke veearts en dit maak die deursigtigheid en interpretasie van sertifikate moeilik vir kopers en telers.

Ons wil poog om ons stelsel te koppel aan Breedplan, Logix en Stamboek. Elke teler kan asseblief dink oor bogenoemde en uitkyk vir ons kommunikasie. So sertifikaat sal die koper ten volle bewus maak van risiko na sy plaas terwyl die verkoper se inligting anoniem kan bly.

Rofweg sal sertifikate verdeel word in Standaard, Brons, Silver, Goud en Platinum.

Elke sertifikaat tipe sal voldoen aan sekere standaarde en aansluit by die biosekuriteits verslae

3. Regulasies vir Veilings

Bulle wat op **veiling** verkoop word, moet dikwels voldoen aan die volgende standaarde:

wat deesdae vereis word vir skoue en verkope. Die boer sal dus met beplande besoeke vooruit gesondheids verslae kan kry en nie hoef rond te hardloop sou so iets vereis word nie.

Samevatting:

In Suid-Afrika is daar streng **veiligstandaarde** wat bulle wat vir teeldoeleindes gebruik of verkoop word, moet nakom. Dit sluit gezondheidstoetse vir siektes soos Vibriose, Trichomonas, Brucellose, en TB in, sowel as sperm analyses vir vrugbaarheid. Boere en veilinghuise moet verseker dat die bulle wat hulle verkoop of gebruik voldoen aan alle gesondheids- en vrugbaarheidsvereistes om die gesondheid van die kudde te beskerm en die risiko van die verspreiding van siektes te verminder. Dit word ook sterk voorgestel dat wanneer 'n bul gekoop word op enige veiling daar gevra word vir die sertifikate en die bul weer op jou eie plaas

getoets word deur jou eie veearts. Geen mens kan sy bulle en drade 24uur per dag oppas nie en dis elkeen se eie verantwoordelikheid om sy plaas en kudde so goed as moontlik self te beskerm.

Enige vrae kan gestuur word aan die genootskap wat dit dan weer aan ons as RuVASA kan stel sodat ons vir u 'n volledige verslag kan gee.

Cattle Genetic Testing

Identity:

- DNA Profile and Parentage Testing
- 50K Illumina Bovine BeadChip

Characteristics:

- Polled
- Milk Production

Single Mutation Tests:

- Congenital Myasthenic Syndrome (CMS)
- Pompe Disease
- Myostatin (F94L, nt821, Q204X)
- Bulldog Dexter

cattle@unistelmedical.co.za
021 007 5617